

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
proprietarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

**González Téllez, Emanuel
Francofurti Ad Moenum, 1690**

Caput IV. a Idem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](#)

CAPUT IV.

Idem.

SI verò aliquis in clericum nutrientem comam manus injecerit violentas, propter hoc non debet Apostolico presentari conspectui, nec etiam excommunicatione notari, dummodo ipsum esse clericum non noverit: vel si hoc dubium fuerit, propriam manu dumentaxat praestabit juramentum, quod eum esse clericum ignorasset. Ab illo autem (si præstare noluerit juramentum) quia violentas manus constat cum in clericum injecisse, sicut ab excommunicato, donec de mandato Summi Pontificis absolvatur, convenit abstineri.

NOTÆ.

- I. **a** *Idem.* Ita etiam legitur in prima collectio ne sub hoc tit. cap. 5. & post Concilium Lateran. part. 14 cap. 1. legitur Baroniensi. Unde recte deducit Antonius Augustinus in notis ad hunc textum, in praesenti referri partem textus in cap. de illos, de despons. impub. ubi de Baroniensi diocesi egit, & in cap. I. de tempor. ordin.

COMMENTARIUM.

2. **L**icet ignorantia hujus excommunicationis non exculer percutientem clericum ab ejus incursum, ut novissime probat Araujo in qq moral. 3. part. quest. 31. per totam; tamen si qui percutiunt, probabiliter ignorantem quem percutiunt, clericum esse,

cessat injuria facta ordini clericali, nec committitur formaliter sacrilegium; ideo excusat ab hac excommunicatione, Sanchez lib. 9. de matrim. disp. 32. num. 41. Gibalinus dict. verbo *Injuria*, in synop. Unde cum nutritre comam clerici non sit, cap. si quis ex clericis, de vita & honest. cleric. ideo qui clericum nutrientem comam perculit, non incidit in hanc excommunicationem, quia iustam causam habuit credendi, eum clericum non esse, cum sine habitu clericali incessisset. Facit Concil. Tribur. can. 26 ibi: *Ut presbyteri non vadant nisi solitaria, vel orario induiti: & si in itinere solvantur, vel vulnerantur, aut occiduntur non solita vestiti, simplici emendatione sua solvantur.* Anguianus lib. 4. de legibus, cap. 4. De clero deferente habitum clericalem egit iam in cap. de apostatis.

CAPUT V.

Idem Abbatibus, prioribus, & aliis ecclesiasticis viris per Eboracen.
Episcopatum constitutis.

Non dubium est vobis, sicut credimus, vel incertum, quin ii, qui violentas manus in clericos, canonicos, aut cuiuslibet religionis conversos injiciunt, ex institutione Concilii sententiam excommunicationis incurvant, nec nisi in articulo mortis sine Rom. Pont. absolutionis possunt beneficium impetrare.

NOTÆ.

- a** *Idem.* In hac sexta collectione tantum legitur *Idem*, sed inscriptio supplenda est ex prima collectione, ubi sub hoc tit. cap. 6. reperitur textus hic.

- b** *Religionis conversos.* Consonat textus in cap. 11. hoc tit. in 1. collect. ubi Alexander III, ita scribit: *Sic fortè post conversionem suam in aliquem de fratribus suis aliquis violenter manus injecerit, licetum sit tibi eos ab excommunicationis sententiâ absolvere.* Et in cap. 13. eiusdem collectionis, ibi: *Graviter oculos divina Majestatis offendunt, qui religiosos viros fatigant molestiis, & etiam sua perturbant quietis. Sane a sanctâ memoria predecessore nostro Papa A. in Concilio Lateranensi constitutum est, ut qui violentas manus in clericos, vel monachos, hospitarios, vel templarios, seu in viros alterius religionis immittant, excommunicationi subjacent. Nos autem statutum predecessoris nostri ratum, & firmum tenere volentes, s. v. m. quatenus si qui parochianorum vestrorum in fratres Hospitalis Hierosolymitanus manus violentas injecerint, eos appellatione remota publice excommunicatos denuncietis, & ab omnibus*

faciatis canitius evitari, donec prædictis fratribus de illata iniuria congrue satisficiant, & cum literis Episcoporum suorum rei veritatem continentibus Apostolico conspectu se representent. Gaudent ergo hoc privilegio canonis, primò clerici, non solum fratris ordinibus initiati, verum etiam qui minores, immò & qui primari tantum consutam habent, quia illi clerici dicuntur, cap. clerici 21. disp. cap. cum contingat de estate & qualit. Et quamvis ut gaudent privilegio fori noviter post Concil. Trident. fess. 23. de reform. cap. 6. desideretur, ut deferant habitum clericalem, & simili deferant alicui Ecclesiæ; tamen ut gaudente privilegio canonis tantum desideratur, ut deferant habitum clericalem, ex veriori sententia, quam defendunt Molina de justitia tract. 3. disp. 54. num. 9. Avila de censur. 2. par. cap. 1. disp. 2. dub. 9. Barbola de pœn. Episc. part. 2. allog. 12. n. 32. & lib. 1. juris eccl. cap. 39. §. 1. Diana p. 3. tract. 5. resol. 82. Hieronymus Garcia in summa, tract. 1. difficult. 3. dub. 1. punct. 1. Gibalinus in synop. ubi supradictum. Nec interrete, quod tales clerici sint excommunicati, suspensi, irregularares, seu verbaliter depositi, immò et si decesserint, adhuc cadaver gaudeat hoc privilegio. Item clerici conjugati cum